

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2009. március 4-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzatának középtávú (2009-2015) informatikai stratégiája, informatikai fejlesztési terve

Az előterjesztést készítette:

Nagy Judit
Intézményirányító és
Településfejlesztési Iroda
irodavezető

Véleményezésre és tárgyalásra megkapta:

-

Törvényességi ellenőrzésre megkapta:

Muhariné Mayer Piroska
aljegyző

Kutasiné Nagy Katalin
jegyző sk.

Előterjesztés
Lajosmizse Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2009. március 4-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Lajosmizse Város Önkormányzatának középtávú
(2009-2015) informatikai stratégiája, informatikai
fejlesztési terve

Ikt.sz.: 3234/1/2009.

Tisztelt Képviselő-testület!

Hazánk Európai Unió csatlakozása, a Nemzeti Fejlesztési Terv, valamint a Magyar Információs Társadalom Stratégia (MITS) elfogadása és megvalósításának elindulása jelentős feladatokat jelent az önkormányzatok, a polgármesteri hivatalok számára. Kijelenthetjük, hogy az európai fejlődési folyamat egyértelműen a tudásalapú gazdaság és az információs társadalom irányába halad. Az Informatikai és Hírközlési Minisztérium által elkészített MITS megalkotásának hat célja volt:

- 1.) mindenki számára világossá tenni, hogy Magyarország számára nincs más alternatíva, mint belépni az információs korba annyira intenzíven és innovatívan amennyire erőnkéből telik,
- 2.) a stratégiakészítés szabályai szerint a tudásalapú gazdaság és információs társadalom építésére átfogó víziót, ennek megfelelő összetett és összehangolt terveket és a tervek megvalósításához operatív programokat adjon,
- 3.) a hazai információs társadalom stratégiája a magyar gazdaság versenyképesebbé és eredményesebbé válását szolgálja,
- 4.) a megvalósuló stratégia bebizonyítsa az informatika, az információs és kommunikációs technológia nem pusztán lehetőség, hanem hatékony eszköz a célok eléréséhez,
- 5.) Magyarországnak legyen az európai értékek elfogadását is tükröző az információs társadalom fejlesztésére vonatkozó távlati terve és programja,
- 6.) alaptervként is szolgáljon.

Az önkormányzatok szempontjából a MITS legfontosabb eleme a szolgáltató önkormányzatok megvalósítása, amely többek között magába foglalja az állampolgárok, az önkormányzat területén tevékenykedő vállalkozások részére az elektronikus ügyintézés, az Interneten keresztüli naprakész információszolgáltatást stb.

A MITS célkitűzései és a célkitűzéseket megvalósítani szándékozó programjai illeszkednek az Európai Unió Stratégiájához, és stratégiai programjaihoz, az eEurope+, illetve az eEurope 2005 akciótervekhez. A közszolgáltatások végzésére vonatkozó Európai Unió ajánlás a „Common List of Basic Public Services” a tagállamok számára elvárásokat határoz meg az állampolgároknak, illetve az üzleti élet szereplőinek elektronikus nyújtandó közszolgáltatások körére, és azok Interneten keresztül történő igénybevételének szintjeire vonatkozóan.

Az ajánlás négy elektronikus szolgáltatási fejlettségi szintet különböztet meg:

- 1.) Információ: On-line információk nyújtása a közigazgatási szolgáltatásokról.
- 2.) Egyirányú interaktivitás: Az ügyleírások által nyújtott információkon túl az ügyintézéshez szükséges űrlapok, nyomtatványok is letölthetők, kinyomtathatók.
- 3.) Kétirányú interaktivitás: Az ügyintézéshez szükséges űrlapok, nyomtatványok on-line kitölthetők, elektronikus hitelesíthetők, és ugyancsak on-line továbbíthatók.
- 4.) A teljes ügyintézés ügymenet elektronikus.

Számos jogszabály (így például: az elektronikus információszabadságról szóló 2005. évi XC. törvény, a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény, a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról szóló 1992. évi LXIII. törvény, az elektronikus ügyintézés lehetővé tevő informatikai rendszerek biztonságáról,

együttműködési képességéről és egységes használatáról szóló 195/2005. (IX. 22.) Korm. rendelet) egyes rendelkezései szintén a szolgáltató típusú közigazgatás megvalósulását szolgálják, meghatározzák az adatvédelemmel, adatbiztonsággal szemben támasztott követelményeket.

Az eddig leírtak teszik, illetve tették lehetővé, hogy az EU strukturális alapjai forrásként felhasználásra kerülhessenek az információs társadalom építéséhez. Többek között fenti célok, jogszabályi kötelezettségek megvalósítását célozta meg az Államreform operatív program keretében a polgármesteri hivatalok szervezetfejlesztésére (ÁROP-1.A.2.) benyújtott pályázatunk, mely 17.088.882.- Ft összegű támogatásban részesült..

Mindezek indokolják, hogy az önkormányzatok informatikai stratégiával rendelkezzenek. A Hivatal informatikusa elkészítette Lajosmizse Város Önkormányzatának középtávú (2009-2015) informatikai stratégiáját, informatikai fejlesztési tervét, mely *az előterjesztés melléklete*. Az informatikai stratégia tartalma a jelenleg aktuális helyzetre, alapelvekre, célokra, prioritásokra épül. Csak olyan rövid- és középtávú célokat fogalmaz meg, melyek részben a biztonságos működést, másrészt a célok megvalósulásához szükséges infrastruktúra és személyi feltételek biztosítását szolgálják. A fejlesztések irányát, irányelveit határozza meg. Ennek értelmében „kézzel fogható”, mérhető mérőszámokat, számszerűsített célokat nem tartalmaz sem informatikai, sem önkormányzati szempontból. A konkrét mérőszámok és módszerek, valamint az ezekhez kapcsolódó kiadások megadása a konkrét kivitelezés során képviselő-testületi döntés függvényében történik.

Fentiek alapján az alábbi határozat-tervezetet terjesztem T. Képviselő-testület elé:

Határozat-tervezet

...../2009. (....) ÖH.

**Lajosmizse Város Önkormányzatának középtávú
(2009-2015) informatikai stratégiája, informatikai
fejlesztési terve**

Határozat

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete az előterjesztés mellékletét képező Lajosmizse Város Önkormányzatának középtávú (2009-2015) informatikai stratégiáját, informatikai fejlesztési tervét jóváhagyja.

Felelős: Képviselő-testület

Határidő: 2009. március 04.

Lajosmizse, 2009. február 26.

Kutasiné Nagy Katalin sk.
jegyző

LAJOSMIZSE VÁROS ÖNKORMÁNYZATÁNAK KÖZÉPTÁVÚ (2009-2015) INFORMATIKAI STRATÉGIÁJA, INFORMATIKAI FEJLESZTÉSI TERVE

Az informatikai stratégia célja az Önkormányzat középtávú céljai és informatikai fejlesztései összhangjának megteremtése, biztosítása, annak elősegítése, hogy az informatikai fejlesztések az Önkormányzat céljainak megvalósítását szolgálják, a lehető leghatékonyabban. E célok elérése érdekében az informatikai stratégia meghatározza a jövőbeni informatikai fejlesztések alapvető irányait.

I. Helyzetelemzés

A Polgármesteri Hivatal (a továbbiakban: Hivatal) az informatikai feladatokat az okmányiroda és az anyakönyvi és szolgáltató rendszer kivételével önállóan, saját intézményen belül látja el. A 2008-as év végéig a Hivatal a költségvetésében biztosított forrásoknak köszönhetően jelentős összeget fordított az informatikai rendszer fejlesztésére, amelyről általánosságban elmondható, hogy felszereltsége a település méretéhez mérten országos viszonylatban is jó. Az eszközök többsége relatíve korszerű és a feladat végzéséhez szükséges/elégletes konfigurációval rendelkezik.

A hardverállomány jellemzése:

A Hivatal használatában lévő eszközök kora és felszereltsége – sajnos az önkormányzatoknál megszokott módon – nem egységes. Ennek oka, hogy a robbanásszerű technikai fejlődés miatt az 1-2 évvel később vásárolt gépek már sokkal jelentősebb paraméterekkel rendelkeznek, mint a korábbiak.

További nehézséget okoz, hogy kezdetben azokban az irodákban kerültek a munkaállomások kialakításra, ahol a munkavégzés során az eszközöket fokozottan használták (pl. titkárság, pénzügy). Ezen irodák jelentősen igénybe vett számítógépei 3-4 év után elavultnak minősültek, de cseréjükre a költségvetési előirányzat szűkössége és új feladatok ellátása miatt nem kerülhetett sor. Az alkalmazások frissítése sok esetben követelte a megnövelt gépteljesítményt, ezért a Hivatal a problémát úgy oldotta meg, hogy egyes számítógépek esetében elment a hardverbővíthetőség határáig.

Jelenleg minden köztisztviselő rendelkezik a munkavégzéséhez szükséges számítógéppel, ezért a felszereltség jónak minősíthető, de az eszközök hardverparaméterei széles minőségi megoszlást mutatnak.

Mivel az okmányiroda gépparkja, az anyakönyvi szolgáltató rendszer gépe és szoftverállománya **valamint a hozzájuk tartozó nyomtatók** nem az **önkormányzat** tulajdonát képezik, és így sem fejlesztési sem karbantartási lehetőségünk nincs, a helyzetelemzésben és a stratégiában ezekkel nem számolunk a továbbiakban.

A jelenleg rendelkezésre álló eszközök:

- gépek 24 db földszint + pince (munkaállomások és szerverek)
 16 db emelet
 6 db Felsőljajosi Kirendeltség
- nyomtatók 13 db földszint
 12 db emelet
 3 db Felsőljajosi Kirendeltség

A jelenleg üzemeltetett géppark: 46 számítógép, 28 nyomtató.

A Hivatal 2 db hordozható számítógéppel rendelkezik. **Néhány kiemelt munkakörnél** az ügyintéző munkáját könnyítené, ha további hordozható számítógépeket szereznének be, gondolva itt a helyszíni szemlékre, a testületi ülések dokumentálására, építésügyi feladatokra illetve egyes informatikai munkák házon belüli megoldásának megkönnyítésére.

Célként lehet kitűzni további hordozható gépek beszerzését, hogy közelebb kerülhessünk a valódi e-közigazgatáshoz és, hogy szolgálják a mobilabb, gyorsabb döntéshozatalt. A gépek beszerzése középtávon, 2010-2012-ben, elsősorban egyre csökkenő árak miatt már indokoltá válhat.

Az asztali gépek közül:

- 36 db olyan gép üzemel, melynek processzora, memóriája a szokásos irodai alkalmazások számára jelenleg elegendő erőforrással rendelkezik.
- 8 db készülék van, melyek ma még elegendő erőforrásokkal rendelkeznek, elégségesnek bizonyulnak, azonban a jelenleg kapható alkatrészekkel már általában nem működnek együtt, így a bővíthetőségük nagyon kétséges, sőt figyelve az informatika korábbi évekbeli fejlődését, kizártnak is mondható.
- 2 db gépről kijelenthető, hogy már erősen elavultnak tekinthető. Ezeken még régi alkalmazások futnak, melyek nem igényelnek nagyobb erőforrásokat, de a működőképesség határát súrolják, cseréjüket legkésőbb 2010-ben meg kell oldani.

A dolgozók egészségének megóvása érdekében az elavult monitorokat a 2007-es év során és a 2008-as év elején már kicseréltük nagyobb felbontásra képes, a látást nem károsító, 17"-os LCD készülékekre. A következő 5 évre kitűzött cél lehet a még fennmaradó (egészségügyi határértéken belül mozgó) hagyományos CRT monitor cseréje LCD monitorra.

Nyomtatók:

Hivatalunkban több, közepes teljesítményű nyomtató üzemel, melyeket valójában otthoni kisebb igénybevételre fejlesztettek ki, fenntartási költségeik messze meghaladják a nagyobb készülékeknél fellépő költségeket.

A jelenlegi nyomtatók a következő eloszlásúak:

- Mátrix nyomtató (zajos, de olcsón és biztonságosan működik, DOS-os programokhoz kizárólag ez használható): 5 db
- Lézer nyomtató : 16 db
- Nagyobb teljesítményű hálózati nyomtatószervert (fénymásoló): 5 db
- Tintasugaras nyomtató 2 db

Középtávon fejlesztési irány lehet a több kis központú (csoport kiszolgáló) nyomtatószervert kialakítása a költségek csökkentése érdekében.

Szerverek:

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy a folyamatosan üzemelő szervereinket (3 db) legalább 5 évente teljes egészében lecseréljük. Néhány szoftver adatállományai, az ügyintézők munkáinak a mentései, a központi vírusmentesítés ezeken a szervereken található, ezek biztonsága érdekében mindent meg kell tennünk. Ilyen komoly feladatra csak jó minőségű, speciálisan e célra kifejlesztett gépeket célszerű választani. 2007-2008. év végén, ez a szerverbővítés megvalósult, így 2012-ig ilyen irányú fejlesztési költséggel nem kell számolnunk.

2 db készülék a pincében található raktárhelyiségben került elhelyezésre. A szélessávú internet központi szervere külön helyiségben üzemel. A tervidőszak legfontosabb feladata a szerverek közös, légkondicionált, a biztonsági követelményeknek megfelelő helyiségben történő elhelyezése. Sajnos elemi kár (víz, tűz) esetén nagy valószínűséggel nem marad működőképes készülék és bár a Hivatal teljeskörű biztosítással rendelkezik, nem marad használható archivált adat.

Ha a fenti fejlesztésre nem kerül sor, a szerver szoba rendkívüli hőtermelő hatása további veszélyforrást jelent a sok millió forintot érő gépparkra, a szélessávú internet szerver estében pedig a közelében dolgozó munkatárs egészségére is. **Rövid távon elengedhetetlen a helyiség hűtésének megoldása, mely a hardverek árának a töredékéből megvalósítható.**

A szoftverállomány jellemzése:

A gépek többségén Microsoft Windows operációs rendszert használunk, mára már az összes kliens gépen Windows XP fut.

Ezeket az operációs rendszereket **korábban és ma is** a Microsoft Önkormányzati Licencprogram keretén belül, licencdíj ellenében használjuk. A 3 éves licencprogram lejártá után egy nagy szoftverfejlesztés **keretében teljes mértékben ki akarjuk váltani a licenc program alá eső gépeket.** Ez jelenleg 29 db gép. Így a későbbiekben nem kell megfizetni a több mint kétmillió forintos éves bérleti díjat.

A rendelkezésre álló különböző verziójú Microsoft Office alkalmazásokkal készített dokumentumok, táblázatok megjelenítése sem egységes, ami annyit jelent, hogy nem minden gépen megnyitható (olvashatatlan), illetve nem szerkeszthető a dokumentum. A jövőben Open Office-ra kívánatos áttérni, ami a kor kihívásainak megfelelően folyamatos fejlesztés alatt áll, és teljesen ingyenesen letölthető, illetve használható, szemben a Microsoft Office árával, mely sokszor eléri a komplett konfiguráció árát is.

Folyamatos próbálkozások történtek és történnek az ingyenes szoftver megoldások támogatása irányában, ám ezek a törekvések többnyire felhasználói akadályokba ütköznek, mivel többen nem tudják használni. Annak érdekében, hogy munkatársaink ezeket kezelni tudják különböző oktatásokon kell részt venniük, ezáltal a nagymértékű megtakarítások mellett sem veszítünk a munka hatékonyságából. Az elmúlt időszakokban a fejlesztések során már nem került sor Microsoft Office beszerzésére, így a megvalósulás folyamatos, ám lassan végbemenő, tervek szerint 2015-re lezáruló folyamat.

Valamennyi Windows-os számítógépről elérhető az Internet, minden iroda- és csoportvezetőnek rendelkezésére áll az e-mail küldésének lehetősége. A nagyobb biztonság érdekében böngészésre és levelezésre az Internet Explorer mellett a szintén ingyenes MOZILLA szabad szoftvereit használjuk. Az elmúlt években egyre több Internet alapú űrlap kitöltése vált kötelezővé a gyors adatszolgáltatás, változások átvezetése stb. miatt (Közoktatási Informatikai Rendszer, Foglalkoztatási és Szociális Hivatal regisztrációs rendszere, Kormányzati Személyügyi Szolgáltató Központ informatikai rendszere stb.)

Vírusvédelem:

A Hivatal valamennyi számítógépének vírusvédelméről a NOD32/ESET program gondoskodik. Bármely dolgozó számára elérhető a DVD JOGTÁR, azzal, hogy egyidőben jelenleg ötven tudják használni.

Az egyes irodák speciális igényeit kiszolgáló, használatban lévő programok:

1. **ONKADO:** DOS-os program, országosan elterjedt, az adók nyilvántartására.
2. **IMI:** központilag biztosított alkalmazás a munkaügyi – személyzeti ügyek kezelésére.
3. **VISUAL REGISZTER:** a helyi lakosságról lakcím-nyilvántartó rendszer, központilag biztosított.
4. **KHB ELECTRA:** bankterminál a bankszámlák kezelésére.
5. **PONT5N** számlázó program.
6. **Házipénztár.**
7. **KATAWIN :** ingatlan-kataszter.
8. **NET-TEAM IKTAT:** ügyiratkezelő rendszer.
9. **WINSZOC** (szociális igazgatási rendszer) és **WINGYERE** (gyermekvédelmi program).
10. **ÜZLET** működési engedély nyilvántartó.
11. Kisebb pénzügyi részfeladatokra néhány DOS-os alkalmazás: **K11, MERLEG, PMINFO** stb.
12. **DOKK :** főkönyvi könyvelés, DOS-os alkalmazás.
13. **EXCEL, Word:** szövegszerkesztővel, táblázatkezelővel készített nyilvántartás.
14. **Anyakönyvi és szolgáltató rendszer** (központilag biztosított).
15. **TERKA:** törvényességi ellenőrzési rendszer kiegészítő alkalmazás (központilag biztosított).

A sok, egymástól független Excelben, Wordben készített nyilvántartást idővel közös adatbázison alapuló rendszerré szeretnénk alakítani, amely egyelőre nemcsak a költségek miatt nem valósult meg, hanem gátat szab neki a központilag előírt szoftverek használatának különbözősége. **További cél egy olyan program megvásárlása, amellyel naprakészen lehet követni az intézményi pénzügyi kötelezettségvállalásokat, mely program beszerzése folyamatban van.**

A személyi feltételek jellemzése:

Az informatikai feladatokat a hivatalban egy fő látja el. A rendszergazda programozó informatikus végzettséggel rendelkezik. A hivatal szoftver-hardver üzemeltetését ugyanezen fő látja el. A feladatok döntő többségét a számítógépek és a hálózat működőképességének fenntartása, operációs rendszer újratelepítés, programtelepítés és frissítés, számítógéphez és felhasználói programok használatához segítségnyújtás, a számítógép és a perifériák közötti kapcsolat biztosítása jelenti. Városunk honlapját külső segítséggel az informatikus készítette, így a honlap adminisztrációját is munkaidőben végzi.

A felhasználói oldalt vizsgálva megállapíthatjuk, hogy a polgármesteri hivatal köztisztviselői közül igen kevesen rendelkeznek a kor színvonalán megkövetelt felhasználói szintű számítástechnikai ismeretekkel. Ma már nemcsak a munkaterületükhöz jogszabályban meghatározott képesítési előírásoknak kell megfelelniük, hanem a mindennapi munkavégzéshez nélkülözhetetlenné vált a magas

színvonalú számítógép kezelés (pl. Internet alapú alkalmazások kezelése, állománykezelés) stb. Az ismeretek területén jelentkező hiányosságok csökkentésére iskolai rendszerű oktatásra lenne szükség, akár távoktató jelleggel is, gondolva itt pl.: az ECDL képzésre. A képzést, mivel lemaradásunk itt mutatkozik meg legmarkánsabban kiemelt célként kellene kezelni a közeljövőben, mivel a munkavégzés hatékonyságának növelése a létszám miatt elengedhetetlen.

A feladatok sokrétűsége rövid távon indokoltá teszi további 1 fő informatikus alkalmazását.

II.

A fejlesztési célok meghatározása

Helyi informatikai stratégiát a Nemzeti Információs Társadalom Stratégia rendelkezéseivel összhangban kell megalkotni.

Az informatikát korszerű erőforrásként alkalmazó, hatékonyan működő, elektronikus alapú önkormányzat megvalósítása tűzhető ki célul, annak alapulvételével, hogy napjainkban már a teljes önkormányzati-hivatali feladatellátás informatikával támogatható.

Az informatikai rendszer összefüggő elemekből álló együttes, a rendszerjelleg arra utal, hogy egyik a másik nélkül sikeresen nem fejleszthető. A számítógép nem hatékony eszköz a célnak megfelelő szoftver nélkül, ám a szoftver sem fut elavult gépen, illetve az informatikai rendszer része az ember is, mint valós, illetve potenciális felhasználó. Az informatikai rendszert a települési infrastruktúra részeként kellene kezelni, hasonlóan más közművekhez.

A cél keretében el kívánjuk érni, hogy:

- 1.) A polgárok az őket érintő kormányzati, önkormányzati, kistérségi, regionális és európai uniós információkhoz elektronikus formában is hozzájuthassanak. Ezen dolgok nagy részét megvalósítja a tartalmában folyamatosan bővülő **honlapunk. Az ÁROP pályázat rögzíti a honlap szolgáltatásainak bővítését.**
- 2.) Az önkormányzati szervek (képviselő-testület, bizottságok, tisztségviselők) színvonalas kiszolgálása, a testületi anyagok digitalizálási rendszerének kidolgozása. A képviselő-testületi tagok többsége elektronikus úton is megkapja az előterjesztéseket, célunk azonban a papíralapú anyag kiküldés teljes kiváltása.
- 3.) A közzétett közérdekű, közcélú, közhasznú adatok minél szélesebb körben hasznosíthatóvá váljanak a média, a cégek, a vállalkozók, a civil szervezetek, valamint a polgárok számára. Ebben is nagy szerepet játszik honlapunk, mely napról-napra egyre több információt tartalmaz.
- 5.) Egyszerűsödjön, emellett hatékonyabbá váljon, gyorsuljon az ügyintézés az informatikai támogatás segítségével, a tér- és időkorlátok csökkentésével, on-line módon is az elektronikus aláírás révén. Településünkön a sikeres ÁROP pályázat révén 2010-2011 részben bevezetésre kerül az elektronikus ügyintézés, amely először a legkönnyebben átemelhető feladatokat kívánja megvalósítani.
- 6.) A közszolgálati dolgozók befogadják és alkalmazni tudják a korszerű informatikai megoldásokat.

A fenti céloknak megfelelő hivatali információs rendszernek az alábbi alapkövetelményeket kell kielégíteni:

- 1.) Az információ legyen pontos (és csak egyszeresen tárolt).
- 2.) Az információ legyen aktuális (könnyen naprakészen tartható).
- 3.) Az információ legyen könnyen hozzáférhető (könnyű, többszörös elérhetőség).
- 4.) Az információ legyen hasznos (többszörös kapcsolatok-relációk-lehetőségek).

Ezen alapvető igények kielégítésén túl a következő hasznossági vonások jellemezzék a hivatali információs rendszert:

- nagy adatmennyiség komplex kezelésének képessége,
- egyedi, konkrét alkalmazási igények testre szabott kielégíthetősége,
- biztonság és rugalmasság,
- a változások követése,
- felhasználóbarát jelleg,
- moduláris felépítés.

Ez a moduláris felépítés és az adatok egyszeri tárolása, ami jelenleg még akadályokba ütközik, de mindenképpen ebben az irányba kell elmozdulnia a hivatalnak.

Mindezen céloknak és követelményeknek csak a hivatali struktúra jellegzetességeit is figyelembe vevő, a teljes hivatalt átfogó, komplex és integrált rendszer felel meg.

Fokozatosan el kívánjuk érni, hogy a hivatalban minden feladatmegoldás számítógéppel történjen, ezek egymással és más, nem hivatali rendszerekkel az indokolt mértékben és módon kommunikáljanak, teljesítsék a szükséges adatcserét és adatszolgáltatást mind házon belül, mind kifelé (pl.: jelentések, statisztikai adatszolgáltatások, Elektronikus adatcsere – melyek már túlnyomó részt jelenleg is Interneten zajlanak).

Alapvető szempont tehát, hogy az egyes feladatokat támogató programokat nem egymástól izoláltan, hanem közös platformra alapozottan, egymással szoros kapcsolatban álló, kommunikációs lehetőséget biztosító rész-elemként kell kialakítani.

További lényeges követelmény, hogy ne csak a regisztrációra legyenek alkalmasak, hanem épüljenek be az igazgatás (ügyintézés) teljes folyamatába, az alapadat keletkezésétől (ügyindítástól) a döntésig, illetve annak teljesüléséig (végrehajtásáig) támogassák a folyamatot. Tegyük lehetővé az azonnali (vagy rövidített határidőbeli) ügyintézését. A jogszabályok garantált érvényesítésével haladjon az ügyintézési folyamat, csak teljesítésük esetén léphessen tovább az ügyintéző. Biztosítani kell az ügyintézési folyamat könnyű vezetői ellenőrzését, amely egyben segíti a munkaszervezést is.

A különböző önkormányzati működési területek részben azonos, részben különböző adatkört igényelnek. A hatékony működés érdekében elengedhetetlen a közös adatok központi tárolása.

Az önkormányzati igazgatás három alapadat csoportja: terület-népesség-szervezetek minden igazgatási cselekvés legalább egyikéhez kapcsolódik. A térbeli és a hozzájuk kapcsolódó numerikus adatok kezelését térinformatikai rendszerben célszerű megvalósítani. Erre azonban előreláthatóan, csak 2015 után van lehetőség. Így majd lehetségessé válik a térbeli keresés, továbbá a numerikus adatok feldolgozása során kapott eredmények térbeli megjelenítése. A térbeli objektumhoz a numerikus adatokon túl dokumentumok, műszaki

rajzok, fényképek, videofelvételek kapcsolhatók, tehát naprakészen tárolhatók a fejlesztési és rendezési tervek is.

Természetesen az ütemek megvalósítására nem tűzünk ki határidőt a folyamatosan változó központi stratégiák változása és a források hiánya miatt.

A fenti célok figyelembe vételével meg kívánjuk határozni a polgármesteri hivatal fejlesztési irányvonalát, mindenekelőtt a fokozatosság elvét követve, az alábbi fejlesztési ütemekben:

1. ütem: Személyazonosítást nem igénylő adatszolgáltatás kiteljesítése. Amit eddig a honlap részben teljesít. Ennek során az ügyfelek olyan jellegű információkat kérhetnek le, amelyek segítik az ügyintézés, javítják annak hatékonyságát. Ilyenek az önkormányzat működését bemutató információk, ügyfélfogadás, ügyintézők, telefonszámok, e-mail címek, rendelet, és határozattár, típus ügyek ügyviteli leírása, szükséges dokumentációk megadása, formanyomtatványok letöltése.

2. ütem: Személyazonosítást igénylő ügykezelés, ügyintézés ahol az állampolgár személyesen intézi ügyeit, azonban ügyének állásáról azonosítás után.

3. ütem: Személyazonosítást, és elektronikus aláírást igénylő ügyintézés, ahol az állampolgár minden olyan ügyet elektronikusan intézhet, amelyet hagyományos módszerekkel is megtehet.

Kiemeljük, hogy az e-önkormányzat nem pusztán technológiai fejlesztés, hanem jogszabályi, ügyviteli, szervezeti kérdés. A meghatározott cél érdekében tudatosan célszerű a kapcsolódó területeket is fejleszteni.

Beszerezés-politikánkban érvényre kívánjuk juttatni, hogy a nyílt rendszerek mellett foglalunk állást. A nyílt rendszer olyan gyártó semleges, általánosan elérhető termékeket tartalmazó számítástechnikai környezet, amelynek tervezése és implementálása során széles körben elfogadott ipari szabványokra támaszkodtak.

A biztonsági alapelvek gyakorlati megvalósítása során figyelemmel leszünk arra, hogy az államigazgatásban valamint a közigazgatásban az állampolgárok adatainak feldolgozása, ezek jogszerű felhasználása, az állam- és közigazgatási feladatok elvégzése alapvetően függ az informatikai és információs rendszerek zavartalan működésétől. Ezért az informatikai és az információs rendszerek biztonságának megteremtése ezeken a területeken különösen fontos. Ez vonatkozik az általános ügykezelésre, az iratkezelés eljárásaira, ezen belül az informatikai rendszerekben megjelenő adatok és információk védelmére, valamint biztonságára egyaránt. Az információk és adatok előállításának, illetve felhasználásának jogszerűségét adatvédelmi, illetve adatkezeléssel kapcsolatos jogszabályok szabályozzák.

Ezek alapján biztosítani kell:

- az információ, illetve adatok rendelkezésre állását, elérhetőségét az arra jogosultak számára,
- az információ, illetve adatok sértetlenségét, sérthetetlenségét,
- az információ, illetve adatok hitelességét, valamint
- a teljes informatikai, illetve információs rendszer működőképességét.

Ezeket az alapkövetelményeket kell az informatikai rendszernek kielégítenie az adatok és információk biztonságos kezeléséhez.

Minden alkalmazás megkíván bizonyos szintű biztonságot, és ezt legtöbb alkalmazás számára az üzemelési helyük, az általános támogatási rendszer biztonsága garantálja. A bennük lévő információ természeténél fogva azonban vannak olyan alkalmazások, amelyek speciális irányítási felügyeletet kívánnak meg. Fő vagy kritikus alkalmazásként kezeljük a számítógép vagy hálózat bármely olyan alkalmazását, amely nagymértékben korlátozhatja a szervezet képességét a feladatok teljesítése során, amennyiben az alkalmazást módosítják vagy nem hozzáférhető.

Kritikus alkalmazásokra jó példák a személyzeti rendszerek, számlázási és pénzügyi rendszerek stb. Mivel a legtöbb felhasználó a számítógép előtt ideje nagy részét azzal tölti, hogy ezen fő alkalmazások egyikén dolgozik, a biztonság ismerete és oktatása szerves részét kell, hogy képezze a továbbképzéseknek és a rendszerek dokumentációs anyagainak.

A célok között kiemelten kell hangsúlyozni az önkormányzati portál üzemeltetését. Olyan önkormányzati portál kiépítésére kell törekednünk, amely eleget tesz a böngészői igényeknek éppen úgy, mint az érvényben lévő, az e- Önkormányzatokra vonatkozó EU-s direktíváknak és ajánlásoknak.

Az önkormányzati portál éppen ezért két fontos előfeltétel teljesítése alapján valósítható meg:

1. A város hivatalos honlapja elsősorban nem egy hírportál, hanem egy önkormányzati információs központ webes megjelenítése. Az ott elérhető, ellenőrzött és az önkormányzat terveivel egybeeső tartalmak frissítéséről és aktualizálásáról elsősorban az informatikus gondoskodik. A szervezeti változásokat folyamatosan figyelemmel kell kísérni és változások esetén elő kell készíteni az anyagokat az informatikus részére.
2. A város hivatalos honlapja több lépcsőben valósul meg, alakul át működő portálrendszerre, és a kezdetektől feltételezi a folyamatos és minden elemre kiterjedő konzultációt.

Az „Informáló Önkormányzat” előbb-utóbb „Szolgáltató Önkormányzat” lesz. Fokozatosan kiépül és tökéletesedik a hivatali ügyintézés megelőző tájékoztatás az adott ügyre vonatkozó jogszabályokról, az egyes kérelmekhez benyújtandó iratokról és az illetékek mértékéről. A szolgáltató portál emellett teljes körű ügymenet leírásokkal, valamint tájékoztatással, letölthető űrlapokkal és nyomtatványokkal szolgálja az Internetes közösséget.

A város információs honlapján alapuló Szolgáltatói Önkormányzati Portál a harmadik lépcsőben az e-Önkormányzatokra vonatkozó EU-s direktíváknak és ajánlásoknak is megfelelő, a felhasználók és az önkormányzat közötti sokrétű online kommunikációt biztosító rendszerre fejlődik.

E befejező ütemben kerülne sor azokra a webes fejlesztésekre, amelyek nyomán e-önkormányzat – az elektronikus aláírás és a szerkezet kínálta interaktív oldal révén a böngésző az *egyablakos online ügyintézés* lehetőségeit találná meg a város hivatalos honlapján. Mégpedig úgy, hogy tevékenységét az online kommunikáció területén is felkészült, a felmerülő problémákra és kérdésekre gyorsan reagáló munkatárs segíti.

Az önkormányzatok leggyakoribb Internetes szolgáltatása az általános tájékoztatás és az elektronikus kommunikáció. Ez napjainkban minimumkövetelménynek tekinthető. Az általános tájékoztatás a település bemutatását jelenti a települési politika, közigazgatás, gazdaság, közszolgáltatások alapvető információival, esetleg interaktív településterképpel.

A jövőben biztosítani kell, hogy az önkormányzati portálon keresztül leveleket, javaslatokat, panaszokat lehessen eljuttatni a város vezetőinek, az egyes irodáknak.

Céljaink meghatározásakor figyelembe vesszük az EU-s direktívákat és ajánlásokat. Ennek keretében elismerjük, hogy a helyi önkormányzatok kommunikációja sokféle csatornán keresztül valósul meg, ezek közül az információ eljuttatásának leggyorsabb, leghatékonyabb és legnaprakészebb módja az Internet. Az információk gyorsabban aktualizálódnak, a korábbi információk egyszerűen visszakereshetőek, továbbíthatóak az állampolgárokhoz, a vállalkozásoknak és a külföldi partnereknek. A különböző informatikai megoldások a jövőben lehetővé fogják tenni, hogy a hivatalok 24 órában „működjenek”, amely megkönnyíti a lakosság ügyintézését és jelentős költségmegtakarításokat biztosít.

Különösen lényeges szempont, hogy a helyi önkormányzatok minél gyorsabban minél több hasznos információhoz jussanak az EU szabályozó- és feltételrendszeréről, a különböző ágazati politikákról, támogatási elvekről, és hogy tájékozódni tudjanak a számukra érdekes témákban. Emellett az Internet páratlan lehetőséget kínál az önkormányzatok számára, így saját településükről is megfelelő tájékoztatást adhatnak az EU tagországai felé.

Az infokommunikációs eszközök átgondolt, jól megtervezett és megfelelő struktúra nyomán megvalósuló, hatékony kihasználása az alábbi eredményekkel kecsegtet:

- Az informatika lehetőségeit a megfelelő mértékben kihasználva merőben új távlatok nyílhatnak meg önkormányzatunk előtt, mind a hivatali munkát, mint a lakossággal való kapcsolatot tekintve (pl.: lakossági fórum).
- Az informatikai fejlesztések eredményeképp egy sokkal magasabb színvonalon működő helyi közigazgatás alakulhat ki.
- Nyílt hálózat, amely napi 24 órában a világ szinte bármely pontjáról bárki számára elérhető. Minimális költséggel, nagy tömeg juthat információhoz, gyakorlatilag azonnal.
- Semmilyen más médiumhoz nem hasonlítható az Interneten publikált anyagok költséghatékonysága. Az Interneten való rendszeres és naprakész információközlés költségei össze sem mérhetőek, egy "hagyományos" médium – újság, nyomtatvány, vagy akár kábeltelevízió – előállítási és terjesztési költségeivel.
- Közhitelesség: hazánkban az Elektronikus aláírásról szóló 2001 évi XXXV. tv. Az elektronikus iratoknak a papír alapúakkal azonos jogi relevanciát adott. Azt jelenti mindez, hogy a minősített elektronikus aláírás közeljövőben várható megjelenésével az elektronikus kommunikáció a legtöbb esetben egyenrangúvá válhat a „hagyományos” hivatali kommunikációs eszközökkel.

III. Az informatikai rendszer fejlesztése

Az egyes konfigurációk műszaki paramétereinek meghatározása szükségtelen és lehetetlen is, mivel a robbanásszerű fejlődés miatt nehezen határozható meg jelenleg az, hogy 2 év múlva mi számít átlagos teljesítménynek. A beszerzéseknél nem a csúcstechnika megszerzése a cél, hanem a célnak megfelelő legoptimálisabb konfiguráció biztosítása.

Szükséges a nyomtatási költségeket csökkenteni, ezért az alkalmazott szokásokon kell változtatni. Sokkal gazdaságosabb olyan hálózati, nagy teljesítményű készülékeket használni, melyek nyomtatásra és fénymásolásra is alkalmasak. Hivatalunk rendelkezik ilyenekkel is, azonban még sok kis teljesítményű nyomtató üzemel, melyeket fenntartási költségeik messze meghaladják a nagyobb készülékeknek fellépő költségeket. A változtatásra az első lépéseket megtettük, de távlati cél, hogy a kisebb teljesítményű lézernyomtatókat meghibásodás esetén kivonjuk a használatból.

1.) Szoftverfejlesztés

A fejlődés irányaként a szabad licenc alapú szoftverek beszerzését jelöljük meg és törekszünk a jelenlegi alkalmazások cseréje során az ilyen típusú szoftverek megszerzésére, mivel ezek a programok olcsóbbak (ingyenesek) és könnyebben alakíthatók a hivatal szerkezetére és működésének sajátosságaira. A kormányzati stratégia is sugallja a váltást. A szabadon használható OpenOffice szoftver alkalmas a szokásos irodai feladatok ellátására, és a többéves tapasztalat azt mutatja, hogy a szintén szabad licenc a LINUX operációs rendszer, mind funkciói, mind adatbiztonsági szempontból is megfelelő, és teljes mértékben kiváltja az esetenként több millió forintba kerülő Microsoft Server megoldásokat.

Figyelemmel kell azonban lenni arra, hogy néhány jelenleg futó alkalmazás kifejezetten igényli a Windows környezetet, ezeknek cseréjére nincs költségvetési fedezet és szakmailag sem indokolt a váltás, ezért a jövőben a Windows operációs rendszerek alkalmazását természetesen nem zárjuk ki, csupán a felhasználói programok esetében gondolkodunk szabad licenc felhasználásáról.

2.) Hálózatfejlesztés

A NOVELL hálózat megbízhatóan, jól működött, de régi verziójára való tekintettel hamarosan leépítésre kerül. Gondot okoz, hogy csupán a pénzügyi iroda gépei miatt van még fenntartva. A 2010-es évben új verziójú pénzügyi programokkal végre át lehet térni a meglévő új szerverünkre. Van még 1-2 alkalmazás ami miatt még használjuk a NOVELL környezetet, de ezeket a meglévő új szerverre is át lehet terhelni. Mostanra a könyvelés gépei is a közös hálózatra kapcsolódnak, ezzel egységesítik rendszerünket.

3.) Az Internetes kommunikáció fejlesztése

Az önkormányzati portál kialakítását és működtetését a stratégia fő célkitűzésésként jelöli meg. A szándékolt cél eléréséhez szükséges eszközök azonban forrás igényesek, amit egy önkormányzat magán erőből – a jelenlegi költségvetési, finanszírozási helyzetet és elveket alapul véve – képtelen megoldani.

Itt a megoldást az e-közigazgatás fejlesztése tárgyában kiírt pályázatokon való eredményes részvételben kell keresni.

A pályázati úton megvalósítható lehetőségeket nem célszerű figyelembe venni és tervezni, mivel a pályázati eljárások a gyakorlatban esetlegesek, az elbírálás szubjektív elemek alapján történik, ezért olyan kötelezettségeket vállalni, amelynek megvalósíthatósága nagymértékben nem a hivataltól függ, nem képezheti a stratégia részét.

4.) Oktatások, képzések

A hivatal dolgozói körében a munkavégzéshez szükséges ismeretek átadását helyben tervezzük, az új beszerzésű felhasználói programok esetében a beszállító köteletségévé tesszük a betanítást. Ez már így történt a legutóbb beállított és központilag előírt Iktatórendszerünk esetében is. **A hivatal munkaerő politikájában továbbra is érvényre juttatja azt az elvet, hogy a köztisztviselői kinevezés alapfeltétele legyen a felhasználó szintű informatikai ismeretek bizonyítása.**

Az e fejezetben foglalt célok elérésénél figyelemmel kell lenni a költségek tervezésére és annak optimalizálására, ezért a nagy értékű hardverek (pl. a multifunkcionális gépek, fénymásoló), valamint a nagy értékű szoftverek (pl. a komplex iktatási rendszer) beszerzésénél nem a tulajdonjog megszerzésére, hanem a használati jog (pl. bérlet, leasing) megszerzésére kell törekedni.

A használói jog mellett szól az is, hogy a szolgáltatást biztosító cég jól képzett szakember-háttérrel rendelkezik, folyamatos a kapcsolattartás, folyamatos felügyeletet is tudnak biztosítani, s egyszeri nagy beruházás helyett előre tervezhető bérleti díjat kell fizetni.

Jelenleg a fénymásolónk ezen koncepció alapján működik, és messze a leggazdaságosabb nyomtatási feltételeket biztosítja a dolgozók számára, a fentebb említett komplex rendszerek pedig még a jövő feladatai közé tartoznak.

Lajosmizse, 2009. február 26.

Basky András sk.
polgármester

Kutasiné Nagy Katalin sk.
jegyző

Záradék:

Lajosmizse Város Önkormányzatának Képviselő-testülete jelen informatikai stratégiát/2009.(.....) számú határozatával jóváhagyta.